

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ
ТА СУСПІЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ НАУК

МАТЕРІАЛИ

**IV Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції**

**«Застосування інноваційних технологій та методів навчання
при викладанні
фундаментальних та суспільно-гуманітарних освітніх компонентів
у закладах вищої освіти»**

18 БЕРЕЗНЯ 2026 РОКУ

м. Харків - 2026

from any location, as communication between teachers and students occurs exclusively in the virtual domain, making it possible to study from any convenient and safe location. Distance learning also facilitates students' access to non-traditional sources of information, increases the effectiveness of independent study, and allows them to find completely different opportunities for creativity and mastering professional skills.

Conclusions. Distance learning can be defined as a purposeful process of interaction between teachers and students based on the use of modern information and telecommunication technologies that enable successful distance learning, which is of particular relevance today. Therefore, there is a pressing necessity for the effective organisation of distance learning and the acquisition of new skills and abilities in the development of online learning. The distance learning system can and should take its place in the education system, because when organized competently, it can provide quality education that meets the requirements of modern society today.

СУСПІЛЬСТВО ЗНАНЬ ЯК НОВЕ РОЗУМІННЯ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СОЦІУМУ

Назарко О.І.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

osvita.nazarko@gmail.com

Вступ. Освіта як соціальна інституція є ключовою детермінантою у розвитку світових спільнот, соціальних комунікацій та технологічного прогресу людства. Певний час нативною цінністю освіти був набір знань про світ. За основну мету освіта взагалі, та вища освіта зокрема, ставили мету вивчення великої кількості фактів про світ (правила, теореми, дати, вірші, столиці...).

Мета – визначити характеристичні ознаки суспільства знань та його впливи на соціальні інститути та формації.

Завдання дослідження: зробити порівняльний аналіз традиційного суспільства та суспільства знань, висвітлити роль освіти і науки в трансформаціях соціуму.

Матеріали та методи:

загальнонаукові: аналіз, синтез (аналіз та узагальнення літератури з питань суспільства знань, людиноцентризму в закладі вищої освіти та підходів до характеристик суспільства_XXI століття).

компаративний аналіз (уявлення різних груп науковців з питань освіти, навчання та наукової діяльності).

соціологічні: порівняльний аналіз різних соціально-економічних формацій сучасного суспільства.

Результати та обговорення. На сучасному етапі такі підходи до контенту знань

поступово втрачають сенс. Стрімкий розвиток інформаційних технологій, глобалізація інформаційних потоків та доступність знань через цифрові ресурси призвели до зміни ролі освіти у суспільстві. В умовах, коли практично будь-яка інформація є доступною у мережі, ключовим стає не накопичення фактологічних даних, а здатність людини ефективно працювати з інформацією: аналізувати її, критично осмислювати, інтегрувати у власну систему знань та застосовувати для вирішення практичних завдань.

Саме в цьому контексті формується концепція суспільства знань, у якому знання виступають головним ресурсом соціально-економічного розвитку. На відміну від індустріального суспільства, де визначальним фактором розвитку були матеріальні ресурси та виробничі потужності, у суспільстві знань провідну роль відіграють інтелектуальний потенціал людини, інновації та здатність до постійного навчання.

Однією з ключових характеристик суспільства знань є трансформація функцій освіти. Освітні інституції вже не можуть обмежуватися лише передачею готових знань. Їхнім завданням стає формування компетентностей, які дозволяють особистості орієнтуватися у складному інформаційному середовищі, генерувати нові ідеї, брати участь у створенні інновацій та адаптуватися до швидких змін соціально-економічного середовища.

У цьому контексті важливого значення набуває концепція навчання протягом життя (lifelong learning), що передбачає постійне оновлення знань та навичок людини протягом усього її життя. Динаміка розвитку сучасного світу робить неможливим збереження професійної компетентності без систематичного навчання, що, у свою чергу, змінює роль університетів, освітніх платформ та інших інституцій знань.

Суспільство знань також характеризується посиленням ролі комунікацій та міждисциплінарності. Нові знання виникають на перетині різних галузей науки, технологій і соціальних практик. Це потребує розвитку нових освітніх моделей, що поєднують фундаментальну підготовку з практичною орієнтацією, розвитком критичного мислення, креативності та навичок співпраці.

Важливим аспектом функціонування суспільства знань є також демократизація доступу до освіти та інформації. Розвиток цифрових технологій відкриває нові можливості для отримання знань незалежно від географічного розташування, соціального статусу чи віку людини. Онлайн-освіта, відкриті освітні ресурси та міжнародні освітні платформи сприяють формуванню глобального освітнього простору.

Отже, суспільство знань формує нову парадигму розвитку сучасного соціуму, у якій знання, інтелектуальний потенціал і здатність до інновацій стають

ключовими чинниками прогресу. У цих умовах освіта виступає не лише механізмом передачі знань, а й важливим інструментом формування активної, творчої та відповідальної особистості, здатної ефективно діяти у складному та динамічному світі.

Характеристичні ознаки, що зазначене вище ознаки притаманні турбулентному інформаційному суспільству України: швидке оновлення інформації, наявність змінної інформації в усіх можливих гаджетах, розгалуженість і можливості соціальних мереж тощо.

Швидкоплинність світових і соціальних трансформацій сьогодення, виклики стану війни вимагають оновлення освітнього контенту української освіти та інноваційних підходів до процесу навчання.

Яким є сучасний український освітній простір? Все частіше науковці визначають майбутнє, як 'суспільство знань де змінюється парадигма від набору знань про світ, до розуміння, як влаштований світ. Пріоритет суспільства знань покладається на науковий метод.

У сьогоденні, при переході до суспільства знань, у світовій і українській освіті потрібне щось стійкіше, ніж потік фактів, що трансформуються, змінюються і узагальнюються. У сучасній науці, і педагогічній також, відповідь на ці виклики можемо знайти – науковий метод як систематизований шлях, спосіб, сукупність кроків, прийомів та процедур для досягнення мети.

Вищезазначене наводить на думку, що основною цінністю суспільства знань стає навчання у всіх його проявах – формальне, неформальне, інформальне.

Зрозуміло, що в такому суспільстві доступ до освіти має бути вільним, відкритим і протягом життя. Як аргументацією до цього може слугувати кількість науковців у світі за даними UNESCO (рис. 1).

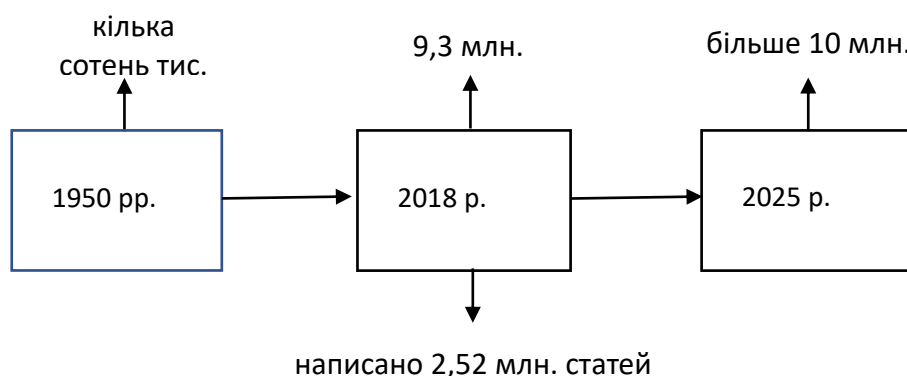

Рис. 1. Кількість науковців в світі (за даними UNESCO)

Як бачимо, рис. 1 демонструє стрімкий процес збільшення числа науковців у

світі і, сподіваємось, на кореляційну відповідність такого ж прогресу соціально-економічного розвитку світу.

Зазначимо, що у відкритому доступі UNESCO є дані про залежність розвитку країни від інвестицій у наукові дослідження (від рівня ВВП країни), на кшталт: 0,4-0,5% ВВП в науку – наука виконує лише культурну і соціальну функції; 0,5-1% ВВП в науку – підтримка науки певного розвитку країни; більше 1% ВВП в науку – наука забезпечує економічний розвиток країни. Нажаль, фінансування науки в Україні складає 0,5%.

Отже, освіта в суспільстві знань стає ключовим фактором забезпечення стійкості країни, гарантує розвиток людського капіталу та формує загальнокультурні і наукові компетентності особистості.

Тож доречним буде згадати вислів митрополита Андрія Шептицького: «Вільні народи живуть наукою і винаходами, а колонізовані – більше традиціями».

Висновки. Таким чином, перехід до суспільства знань змінює традиційне розуміння ролі освіти у розвитку соціуму. Освітні системи мають орієнтуватися не лише на передачу фактологічних знань, а передусім на формування компетентностей, що забезпечують здатність до критичного мислення, інноваційної діяльності та безперервного навчання. Саме такі підходи дозволяють підготувати людину до активної участі у соціальному, економічному та культурному розвитку сучасного суспільства.

ІННОВАЦІЇ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Нешко С., Зроднікова К., Єгоркіна Д.

Український державний університет залізничного транспорту, Харків, Україна

neshko.inyazdep@kart.edu.ua

zrodnykova.inyazdep@kart.edu.ua

egorkina2024@kart.edu.ua

Вступ. Формування готовності до життя в інформаційному суспільстві є спільним завданням усіх освітніх галузей, зокрема й іноземної філології. Головний акцент зміщується на створення комунікативного середовища та сприятливого психологічного фону, де мова виступає інструментом міжкультурної взаємодії. Саме тому впровадження інноваційних технологій є критично важливим для модернізації системи підготовки майбутніх педагогів.

Мета дослідження. Метою нашого дослідження є аналіз впровадження інноваційних технологій у процес вивчення іноземної філології.

Матеріали та методи. Для реалізації мети нашої роботи було проведено огляд